

VÄRSKA VALLA JÄÄTMEHOOLDUSEESKIRI

I ÜLDSÄTTED

1.1. Väraska valla jäätmehoolduseeskiri (edaspidi eeskiri), lähtudes kehtivast jäätmeseadusest (RT I 2004, 9, 52; 30, 208; 2005, 15, 87), sätestab Väraska valla territooriumil jäätmete kogumise, hoidmise, veo, taaskasutamise ja kõrvaldamise korralduse ning nende tegevustega seotud tehnilised nõuded ning jäätmetest tervisele ja keskkonnale põhjustatud ohu vältimise või vähendamise meetmed .

1.2. Eeskiri reguleerib jäätmetekitaja ja jäätmekäitleja vahelisi suhteid, jäätmeveo korraldust ning järelevalve teostamist.

1.3. Jäätmete nõuetekohase käitlemise eest vastutab jäätmevaldaja. Kui jäätmevaldajat ei ole võimalik kindlaks teha, korraldab jäätmete kogumise, sorteerimise ja veo territooriumi valdaja, kui jäätmehooldusleping ei näe ette teisiti. Avalikesse kohtadesse (pargid, suplus- ja puhkekohad jne) paigutab jäätmete kogumisvahendid territooriumi valdaja. Avalike ürituste paigad varustab jäätmete kogumisvahenditega ürituse korraldaja ja koristab ürituse lõppedes selle käigus tekkinud jäätmed hiljemalt üritusele järgnevas päevaks ning korraldab tekkinud jäätmete äraveo.

1.4. Eeskirja nõuded on kohustuslikud täitmiseks kõigile Väraska valla asutustele, juriidilistele ja füüsilistele isikutele, kes valla haldusterritooriumil tekitavad või käitlevad jäätmeid.

1.5. Jäätmehooldust Väraska vallas korraldab ja kontrollib Väraska Vallavalitsus, teostades seda alljärgnevalt:

1.5.1. nõustab valla elanikke ja levitab jäätmeteavet;

1.5.2. kontrollib jäätmete käitlemist, sh liigiti kogumist elamumaa sihtotstarbega kinnistutel;

1.5.3. teostab kontrolli valla territooriumi prahistamise üle ja korraldab prahistatud alade korrastamist;

1.5.4. kontrollib jäätmekäitluslepingute olemasolu või dokumente, mis tõendavad jäätmete üleandmist jäätmekäitlejale.

1.5.5. teostab järelevalvet jäätmehoolduseeskirjas kehtestatud nõuete täitmise üle ning menetleb väärtegeusid.

1.6. Eeskirjas kasutatakse mõisteid alljärgnevas tähenduses:

1.6.1. **jäätmed** - mis tahes jäätmeseaduse § 2 lõikes 3 loetletud jäätmete kategooriasse kuuluv vallasasi või kinnistatud laev, mille valdaja on ära visanud, kavatseb seda teha või on kohustatud seda tegema;

1.6.2. **olmejäätmed** - kodumajapidamises tekkinud jäätmed ning kaubanduses, teeninduses või mujal tekkinud koostiselt ja omadustelt samalaadsed jäätmed; olmejäätmetes võib sisalduda nii tavajäätmeid kui ka ohtlikke jäätmeid;

1.6.3. **tavajäätmed** – kõik jäätmed, mis ei kuulu ohtlike jäätmete hulka;

1.6.4. **ohtlikud jäätmed** - jäätmed, mis vähemalt ühe jäätmeseaduse § 8 nimetatud kahjuliku toime tõttu võivad olla ohtlikud tervisele, varale ja

keskkonnale kahjulikud ning nõuavad käitlemisel erimeetmeid;

1.6.5. **probleemtoode** - toode, mille jäätmed põhjustavad või võivad põhjustada tervise- või keskkonnaohtu, keskkonnahäiringuid või keskkonna ülemäärast risustamist;

1.6.6. **püsijäätmed** - tavajäätmed, mis toime poolest on keskkonna suhtes väheaktiivsed;

1.6.7. **biolagunevad jäätmed** - anaeroobselt või aeroobselt lagunevad jäätmed nagu toidujäätmed, aia- ja pargijäätmed, paber ja papp;

1.6.8. **suuregabariidilised jäätmed** - vana mööbel, pliidid, vannid, kraanikausid jne. Suurjäätmetena ei käsitleta autovrakke, autoosi, (sh autorehve), ehitus- ja lammutusjäätmeid ja alates 2005.a. augustist elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed s.h. külmikud, elektripliidid, pesumasinad ja telerid;

1.6.9. **tootmisjäädid** – toodangu valmistamisel või töö tegemisel tekkinud jäädid, mis tekkekohas või tehnoloogilises protsessis on kaotanud oma algsed tarbimisomadused;

1.6.10. **jäätmekitaja** - isik, kelle tegevuses tekivad jäätmed või isik, kelle sihipärase tegevuse tulemusel jäätmete olemus või koostis muutub;

1.6.11. **jäätmevaldaja** - jäätmekitaja või muu isik, kelle valduses on jäätmed;

1.6.12. **jäätmehooldus** - jäätmekäitlus, järevalve jäätmekäitluse üle ning jäätmekäitluskohtade järeahooldus;

1.6.13. **jäätmehoolduse arendamine** - jäätmelase teabe levitamine, jäätmelane nõustamine ja jäätmehoolduse kavandamine või muu tegevus, mille eesmärk on vältida või vähendada jäätmeket ning tõsta jäätmehoolduse taset;

1.6.14. **jäätmekäitluskoht** on tehniliselt varustatud ehitis jäätmete kogumiseks, taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks;

1.6.15. **jäätmekäitlus** - jäätmete kogumine, sorteerimine, vedu, taaskasutamine ja kõrvaldamine;

1.6.16. **jäätmete kogumine** - jäätmete kokkukorjamine, sortimine, ja segukoostamine nende edasise veo või tekkekohas taaskasutamise või kõrvaldamise eesmärgil;

1.6.17. **jäätmenõustamine** - jäätmehooldust toetav tegevus, kus sihtgruppidele antakse nõu, teavet ja selgitusi selleks, et kasvaks üldine jäätmehoolduse tase;

1.6.18. **jäätmete taaskasutamine** – toiming, millega jäätmed või neis sisalduv aine võetakse kasutusele toodete valmistamisel, töö tegemisel või energia saamisel või seda ettevalmistav tegevus;

1.6.19. **jäätmete kõrvaldamine** – toiming, millega jäätmed viiakse keskkonda;

1.6.20. **jäätmekäitlusleping** – jäätmevaldaja või territooriumi haldaja kui tellija ning jäätmekäitlusettevõtte või kinnisvarahalduse või –hoolduse ettevõtte kui töövõtja vahel sõlmitav leping, millega töövõtja võtab endale kohustuse jäätmete osaliseks või täielikuks käitlemiseks või vastava tegevuse vahendamiseks;

1.6.21. **pakend** - mistahes materjalist valmistatud toode, mida kasutatakse kauba, toormest kuni valmiskaubani, hoidmiseks, kaitsmiseks, käsitsemiseks, kättetoimetamiseks ja esitlemiseks kogu tsükli vältel tootjast tarbijani. Pakendiks loetakse ka samal eesmärgil kasutatavaid ühekorratooteid;

1.6.22. **pakendiettevõtja** - isik, kes majandus- või kutsetegevuse raames pakendab kaupa, veab sisse või müüb pakendatud kaupa;

1.6.23. **jäätmeluba** - Põlvamaa Keskkonnateenistusest väljastatud dokument, mis määrab toodangu valmistamisel või töö tegemisel tekkivate jäätmete piirkogused ja annab õiguse jäätmekäitluseks;

1.6.24. **territooriumi valdaja** – maa-ala omanik, lepinguline kasutaja või seda haldav füüsiline või juriidiline isik;

1.6.25. taaskasutusorganisatsioon - mittetulundusühingute seaduse alusel pakendettevõtjate poolt asutatud ja keskkonnaministri poolt akrediteeritud mittetulundusühing.

II JÄÄTMEKÄITLUSE ÜLDNÕUDED

2.1. Iga tegevuse juures tuleb jäätmetekitajal rakendada kõiki sobivaid jäätmetekke vältimise võimalusi, samuti kanda hoolt, et tekkivad jäätmed ei põhjustaks ülemäärast ohtu tervisele, varale ega keskkonnale.

2.2. tekkinud jäätmed tuleb taaskasutada, kui see on tehnoloogiliselt võimalik ja ei ole üleliia kulukas.

III JÄÄTMETE KOGUMINE

3.1. Tekkivad jäätmed, mida ei saa kohapeal taaskasutada, tuleb paigutada selle jäätmeliigi kogumiseks ettenähtud mahutitesse.

3.2. Kõigil jäätmete tekitajatel Värskas vallas peab olema kas isiklik või lepingu alusel kasutatav jäätmete kogumisvahend.

3.3. Taaskasutatavaid jäätmeid tuleb koguda liikide kaupa eraldi mahutitesse:

3.3.1. elamumaa sihtotstarbega kinnistutel (korterühistutes, ridaelamutes, korterelamutes jne.) vanapaberit ja pappi, kui kinnistul on vähemalt 6 korterit;

3.3.2. mitteelamumaa sihtotstarbega kinnistutel vanapaberit ja pappi kui seda tekib kinnistul eraldivõetuna üle 50 kg nädalas.

3.4. Teised taaskasutatavad jäätmed tuleb koguda eraldi, kui vallas on loodud nende üleandmiseks kogumiskohad.

3.5. Kogumisvahendina võib kasutada:

3.5.1. kaanega suletavat jäätmekonteinerit, mida on võimalik tühjendada jäätmeveoki tõstemehhanismiga ja käsitsi ning konteinerit, milles jäätmed veetakse nende edasise käitlemise kohta;

3.5.2. jäätmekotti, mis on valmistatud niiskuskindlast paberist või plastikust ja asetatud kaanega suletavasse kotihoidjasse;

3.5.3. sette- ja kogumiskaeve, mis on ehitatud projektikohaselt;

3.5.4. eriotstarbelist ja kaanetatud taarat ohtlike jäätmete jaoks;

3.5.5. kokkuleppel jäätmekäitlejaga võib kasutada ka teistsuguseid mahuteid, mis ei põhjusta ohtu keskkonnale ning vastavad käesoleva eeskirja nõuetele.

3.6. Kogumisvahendi omanik või lepinguline kasutaja vastutab kogumisvahendi korrasoleku ning selle ümbruse puhtuse eest. Kogumisvahendid peavad olema väljastpoolt puhtad, terved, markeeritud ja kaanega suletud.

3.7. Mahutite lukustamise korral peab jäätmevaldaja kindlustama nende avamise tühjendamise päeval.

3.8. Mahutid, mis ei ole käsitsi teisaldatavad peab paigutama nii, et neid võiks tühjendada prügiveo autosse vahetult paiknemiskohas.

3.9. Ligipääsuteed mahutitele peavad olema piisavalt kandevõimega ja tasased. Ligipääsuteed peavad olema vähemalt 4m laiad ja vaba kõrgus tee kohal peab olema vähemalt 8m.

3.10. Mahutite paiknemiskohtade ja juurdesõiduteede korrashoiu eest territooriumil vastutab territooriumi haldaja.

3.11. Kogumisvahendisse (välja arvatud eriotstarbeline taara ohtlike jäätmete jaoks) on keelatud panna:

3.11.1. ohtlike jäätmeid;

- 3.11.2. aineid ja esemeid, mis oma kaalu, mõõtmete või kuju tõttu või muul põhjusel võivad kahjustada mahuteid või jäätmeveokeid või raskendavad märkimisväärselt jäätmete kokkupressimist
- 3.11.3. ehitus- ja lammutusprahti;
- 3.11.4. suuregabariidilisi jäätmeid;
- 3.11.5. kuuma tuhka ja sütt või hõõguvaid jäätmeid
- 3.11.6. käimlajäätmed;
- 3.11.7. ained ja esemed, mis võivad ohustada jäätmemahutite hooldajat või jäätmekäitlejat;
- 3.11.8. taaskasutatavaid jäätmeid, mille kogumine on korraldatud.
- 3.12. Segunenud olmejäätmeid ning muud kergesti riknevaid ja halvasti lõhnavad jäätmed tuleb paigutada mahutitesse paberi- või kilekottidesse pakitult.
- 3.13. Taaskasutatavaid jäätmeid, mille liigiti kogumine on korraldatud, võib panna ainult selleks ettenähtud mahutitesse. Liigiti kogutud jäätmeid ei või nende kogumise ja veo erinevatel etappidel ühte kallata.
- 3.14. Biolagunevad jäätmed on soovitatav kompostida oma kinnistul.
- 3.15. Elektri- ja elektroonikatoodete romud (külmikud, elektripliidid, pesumasinad, telerid jne.) tuleb üle anda selleks loodavasse kogumispunkti.
- 3.16. Vanad autorehvid tuleb alates 2005.a. üle anda rehviettevõtete juures loodavatesse kogumispunktidesse.
- 3.17. Ohtlike jäätmete kogumine:
- 3.17.1. ohtlikud jäätmed peab koguma muudest jäätmetest eraldi;
- 3.17.2. ohtlike jäätmeid võib käidelda jäätmeloa alusel keskkonnaministri väljastatud ohtlike jäätmete käitlemise litsentsi omav isik;
- 3.17.3. mahutid ohtlike jäätmete kogumiseks peavad olema suletavad ja valvatavad;
- 3.17.4. ohtlikud jäätmed, välja arvatud olmes tekkinud ohtlikud jäätmed, peab jäätmevaldaja enne üleandmist jäätmekäitlejale märgistama vastavalt keskkonnaministri kehtestatud korrale;
- 3.17.5. ohtlike jäätmete kogumist korraldab isik peab paigutama nende kogumist reguleerivad juhised kogumispunktis nähtavasse kohta;
- 3.17.6. vedelaid ohtlike jäätmeid peab säilitama kindlalt suletavates mahutites, mis välistab nende sattumise maapinnale või kanalisatsiooni;
- 3.17.7. kodus majapidamises tekkinud ohtlikud jäätmed, nagu kasutuskõlbmatuks muutunud patareid, akumulaatorid, õlid, õlifiltrid, ravimid, värvid, lakid ja lahustid ning elavhõbedalambid ja -kraadiklaasid, tuleb viia ohtlike jäätmete avalikesse kogumispunktidesse. Ohtlike jäätmete avalik kogumispunkt asub Värskas alevikus, Mahta tanklas. Avalikes kogumispunktides võetakse ohtlike jäätmeid vastu ainult elanikelt;
- 3.17.8. ettevõtjad peavad oma ohtlikud jäätmed üle andma jäätmeluba ja ohtlike jäätmete litsentsi omavale jäätmekäitlusettevõttele;
- 3.17.9. ohtlike jäätmete valdaja vastutab nende ohutu hoidmise eest kuni jäätmete üleandmiseni jäätmekäitlusettevõttele,
- 3.17.10. ettevõtja, kelle valduses on ohtlikud jäätmed, on kohustatud andma järelevalveametnikule informatsiooni ohtlike jäätmete hoidmise ja käitlemise kohta.
- 3.18. Pakendite ja pakendijäätmete kogumine.
- 3.18.1. pakendid ja pakendijäätmed peab koguma muudest jäätmetest eraldi ja anda üle selleks ettenähtud kogumispunktidesse. Üleantavad pakendid peavad vastama taaskasutusorganisatsiooni kehtestatud nõuetele.
- 3.19. Pakendite ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise korraldavad pakendiettevõtjad või nende volitusel taaskasutusorganisatsioon.
- 3.20. Pakendiettevõtja on kohustatud alates 1. maist 2005 tasuta tagasi võtma müüdüd kauba müügipakendid või -pakendijäätmed müügikohas või selle vahetus

läheduses asuvas teises müügikohas müügikoha kinnistu või selle teenindusmaa piires, teavitades sellest võimalusest müügikohas nähtavale kohale seatud ja arusaadava kirjaliku teatega. Tagasivõtmise nõue hõlmab vaid pakendit, mille tüüp, kuju ja suurus vastab selles müügikohas müüdava kauba pakendile ja selle kauba müüja poolt üleantava kauba pakendile.

3.21. Juhul, kui mingil põhjusel ei ole võimalik korraldada pakendite ja pakendijäätmete vastuvõtmist oma kinnistu või teenindusmaa piires, võib nende, v.a. tagatisrahaga pakendid, vastuvõtmise erandina korraldada kinnistu või teenindusmaa vahetus naabruses vallavalitsuse loal ja tingimustel.

3.22. Tarbija paremaks teenindamiseks korraldab taaskasutusorganisatsioon pakendite ja pakendijäätmete, väljaarvatud tagatisrahaga pakendid, vastuvõtupunktid. Vastuvõtupunktide asukohad ja paigaldamistingimused kooskõlastab taaskasutusorganisatsioon vallavalitsustega.

3.23. Pakendijäätmete veo vastuvõtupunkti käitluskohta korraldab pakendiettevõtja või taaskasutusorganisatsioon ise või ühineb valla korraldatud jäätmeveoga. Kui pakendiettevõtja ei ole ühinenud taaskasutusorganisatsiooniga, peab ta vedama kogutud pakendijäätmed käitluskohta ise või kasutama selles piirkonnas korraldatud jäätmeveoluba omava ettevõtja veoteenust.

3.24. Pakendiettevõtja on kohustatud vältima liigiti kogutud või pakendimaterjalide kaupa sorditud tagasivõetava pakendi ja pakendijäätmete segunemist teiste jäätmete või pakendimaterjalidega.

3.25. Tarbija paremaks teenindamiseks korraldab taaskasutusorganisatsioon pakendite ja pakendijäätmete (väljaarvatud tagatisrahaga pakendid) vastuvõtupunktid. Vastuvõtupunktide asukohad ja paigaldamistingimused peab kooskõlastama Värskas vallavalitsusega.

3.26. Pakendiettevõtja on kohustatud vältima liigiti kogutud või pakendimaterjalide kaupa sorditud tagasivõetava pakendi ja pakendijäätmete segunemise teiste jäätmete või pakendimaterjalidega.

3.27. Jäätmeid kogub, hoiab ning annab üle jäätmetekitaja.

3.28. Suuregabariidilised jäätmed tuleb koguda eraldi ja edasiseks käitlemiseks üle anda vallavalitsuse poolt määratud ajal ja kohas. Värskas vallavalitsus tagab nimetatud jäätmete vastuvõtmise üks kord aastas.

3.29. Juriidilisest isikust jäätmetekitaja on kohustatud:

3.29.1. korraldama oma jäätmete käitlemist ning pidama koguselist ja liigilist arvestust oma tegevusega seotud jäätmete tekkimise ja käitlemise kohta.

3.29.2. ohtlike jäätmete tekkimisel sõlmima nende edasiseks käitlemiseks lepingu ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omava ettevõttega.

IV JÄÄTMEVEDU

4.1. Jäätmete äravedu korraldab jäätmetekitaja kokkuleppel jäätmekäitlusettevõttega või viib ise jäätmed lubatud ladestamiskohta. Jäätmete üleandmist tõendab jäätmetekitaja kas jäätmekäitluslepinguga või jäätmete vastuvõtjalt saadud kviitungiga.

4.2. Segunenud olmejäätmete mahuteid peab tühjendama sagedusega, mis väldib mahutite ületäitumise, haisu ja kahjurite teket ning ümbruskonna reostatust, kuid üldjuhul mitte harvemini, kui ükskord kahe nädala jooksul. Juhul, kui on korraldatud oma biolagunevate jäätmete kompostimine vastavalt eeskirja nõutele ning mahutitesse ei panda toidujäätmeid on lubatud mahuteid tühjendada tiheasutusala del kord kuus ja hajaasutusala del kord kvartalis tingimusel, et oleks välditud nende ületäitumine, haisu ja kahjurite teke ning ümbruskonna reostatus.

4.3. Liigitikogutud taaskasutatavate jäätmete mahuteid võib tühjendada vastavalt vajadusele.

4.4. Jäätmeid tuleb vedada jäätmeleas märgitud jäätmekäitluskohta. Kui jäätmevaldaja veab ise oma ladestamisele kuuluvaid jäätmeid võib need läheduse põhimõtet järgides vedada Adiste või Aardlapalu prügilasse.

4.5. Jäätmete vedu elamurajoonis ei tohi häirida öörahu.

4.6. Jäätmed, mille säilitamine kinnistul või krundil kujutab endast vahetut ohtu inimeste tervisele, peab ära vedama koheselt.

4.7. Jäätmeveol peab vältima ülemääraste kahjulike mõjutuste teket. Jäätmeid pea vedama kinnises veovahendis, pakitult või muul sobival viisil, mis hoiab ära jäätmete sattumise keskkonda veo või laadimise käigus. Veo ohutusnõuete eest vastutab jäätmevedaja.

4.8. Sõnniku, läga, virtsa ja reoveesette vedu tuleb korraldada selliselt, et nimetatud jäätmed ei satuks teele.

V JÄÄTMETE TAASKASUTAMINE JA KÕRVALDAMINE

5.1. Jäätmevaldaja korraldab oma jäätmete taaskasutamise, üleandmise või kõrvaldamise.

5.2. Jäätmete kõrvaldamine väljaspool prügilat või jäätmekäitluskohti on keelatud.

5.3. Majapidamises ja kalmistul tekkinud biolagunevad jäätmed võib territooriumi valdaja komposteerida alljärgnevalt:

5.3.1. komposteerimismaterjal peab olema paigutatud selliselt, et see ei tekitaks ohtu keskkonnale ega tervisele, soovitavalt komposteerimiskastidesse;

5.3.2. komposteerimiskoht ei või olla veekogule, salvkaevule või puurkaevule lähemal kui 10 meetrit;

5.3.3. komposteerimiskoht peab paiknema naabervaldusest vähemalt 3 m kaugusel kui naabrid ei lepi kokku teisiti;

5.3.4. Värska kalmistul tekkivad jäätmed (taimed, rohi, lehed, oksad jne.) tuleb paigutada Värska vallavalitsuse poolt paigaldatud jäätmekonteineritesse.

5.4. Kompostitavat materjali peab paigutama, ladestama ja käitlema tervisele ja ümbruskonnale kahjutult ning nii, et see ei tekitaks kahjurite teket.

5.5. Toiduainetetööstuse tootmisjäätmete komposteerimine peab olema kooskõlastatud Värska vallavalitsusega.

5.6. Kanalisatsioonivõrku ühendamata hoonete kogumis- ja settekaevude tühjendamiseks sõlmib jäätmevaldaja vastavat teenust osutava isikuga lepingu.

5.7. Kuivkäimlate sisu võib hajaasustusega piirkondades oma aiamaal maasse kaevata hilissügisel. Fekaalide laialilaotamine on keelatud.

5.8. Küttena on lubatud kasutada paberi- ja puidujäätmeid. Saepuru ja teisi keemiliselt töötlemata puidujäätmeid võib põletada küttekolletes ja lõkkes, kasutada loomade allapanuks ning komposteerida vastavalt käesolevale korrale või ladestada.

5.9. Autokummide, plastmasside ja õlide põletamine on keelatud.

VI JÄRELEVALVE JA VASTUTUS

6.1. Territooriumi valdaja on kohustatud tagama käesolevast eeskirjast tulenevate nõuete täitmise. Eeskirjaga reguleerimata juhtudel tuleb juhinduda seadusest.

6.2. Jäätmetekitaja ja territooriumi valdaja vastutavad ohtlike jäätmete ohutu hoidmise eest kuni nende üleandmiseni ohtlike jäätmete käitlejale, kui seadusest ei tulene teisiti.

6.3. Järelevalvet käesoleva eeskirja nõuete täitmise üle teostavad vallavalitsus, vallavolikogu poolt volitatud ametiisikud ning teised seaduses sätestatud ametiisikud.

6.4. Jäätmetest põhjustatud keskkonnareostuse kõrvaldab ja kannab kahjustuse likvideerimise kulud täies ulatuses reostuse tekitaja. Kui reostuse tekitajat ei ole võimalik kindlaks teha, korraldab reostuse likvideerimise ja kannab kulud territooriumi valdaja.

6.5. Kui saastunud territooriumi valdaja ei täida punktis 6.4 toodud kohustust või kui saastajat ei ole võimalik kindlaks teha, korraldab jäätmete ja neist põhjustatud saaste likvideerimise saastatud territooriumi valdaja kulul vallavalitsus lähtudes asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korrast.

6.6. Eeskirja nõuete rikkumise eest kannavad füüsilised isikud asjaoludest sõltuvalt kas haldus-, tsiviil- või kriminaalvastutust, juriidilised isikud - haldus- või tsiviilvastutust.